

MAROKKAANSE MOSKEE

Zodra de Raad van State het verlossende woord spreekt, wordt de nieuwbouw van de moskee aan de Stedekestraat aanbesteed. „Dan zal het geld ook makkelijker loskomen.”

„En houden handen stijf op hun beurse; zij vergeten God, dus vergeet Hij hen”

Tekst uit de koran



2500

De nieuwbouw kost 2,5 miljoen euro. Omgerekend wordt van elk huishouden 2500 euro verwacht.

Plekje in de hemel dankzij gulle bijdrage

De nieuwbouw van de Marokkaanse moskee is geraamd op 2,5 miljoen euro.

„We verwachten 2500 euro van ieder huishouden. Maar dat is een richtsnoer.”



door
Stephan
Jongerius

Reageren?
s.jongerius@bd.nl

Het wachten is op het verlossende woord van de Raad van State. In het slepende conflict over het parkeren rond de moskee aan de Stedekestraat wordt nu snel uitspraak voorzien. „Er wordt met ongeduld naar uitgekeken, we gaan dan direct aanbesteden”, zegt Abdelkader Barkane, secretaris van het bestuur van moskee El-Feth.

Althans het casco, want de geloofsgemeenschap moet alle kosten zelf opvoeten en ‘alles ineens’ zit er niet aan. Nadat de oude moskee in 2006 omwille van de brandveiligheid werd gesloten en nieuwbouw uitbleef, groeide de scepsis. „Een aantal mensen wil eerst de vergunning zien. Zodra de bouw is begonnen, komen bedragen makkelijker los”, is de verwachting. Tot 2015 mag de gemeenschap gebruikmaken van de voormalige Theologische Faculteit aan de Academielaan. „Maar we hopen medio 2014 te kunnen overhuizen.”

De kosten worden geraamd op 2,5 miljoen euro - de grond is eigendom - maar daar kan voor het parkeren nog wat bijkomen. Hoeveel al binnen is, wil het bestuur niet zeggen.

De achterban bestaat uit grofweg duizend huishoudens, zegt Barkane,

ne, dus elk gezin wordt ‘aangeslagen’ voor 2500 euro. „Zo vertellen we dat ook, ja, maar het bedrag is richtsnoer. Het lijkt veel, maar vergeet niet dat we al sinds 2002 met ons plan bezig zijn. Je kunt maandelijks 25 euro opzij leggen, en wie kan dat niet missen?”

De vorderingen worden op naam bijgehouden op lijsten in de moskee, sommigen reiken al tot 2000 euro. „Mensen verwachten dat ook, zo wordt het een competitie in liefdadigheid”, zegt Barkane. Opmerkelijk: de gulste gever vooralsnog is een niet persoonlijk bij het bestuur bekende, autochtone vrouw. Zij deed storting bij inza-



Abdelkader Barkane.

foto Joris Buijs/PVE

melingen via internet. Gecollecteerd wordt ook bij andere moskeën, tot in Duitsland en Spanje toe. Omgekeerd zijn collectes in Tilburg voor moskeebouw elders tijdelijk beperkt tot maximaal eens per drie maanden.

Ook via huisbezoek wordt de Tilburgse achterban aangespoord bij te dragen. Daar komen allerlei teksten uit de koran en van de profeet aan te pas. „En houden hun handen stijf op hun beurse; zij vergeten God en dus vergeet Hij hen”, luidt er één. Riekt dat niet naar morele chantage? Barkane schudt nee. „Het gaat om je religie. Wat je

in je hart gelooft, spreek je uit met je tong en verricht je met je ledematen. Wij wijzen de mensen op hun verantwoordelijkheid: bouw mee, je kunt er je plek in de hemel mee verdienen. Dit wordt binnen de islam gezien als een langlopende gift, iets wat blijft tellen na je overlijden. Wij moeten de mensen helpen, sturen in hun geloof.”

Hoe vóór gaat dat? Lopen mensen die weinig of niets bijdragen het risico met de nek te worden aangekeken? Barkane: „Binnen de gemeenschap zou dat kunnen, maar als bestuur maken we er geen punt van: de moskee blijft gods huis en staat voor iedereen open. In de koran staat ook ‘Allah belast niemand zwaarder dan de last die hij kan dragen’. Iedereen heeft het beste zicht in zijn eigen financiële situatie. Wat telt is zijn relatie met god.”

In die relatie liggen ook eventuele vragen naar de herkomst van bijdragen besloten. God is rein en accepteert alleen het reine, is een tekst die de geloofsgemeenschap ook wordt voorgehouden. Stel dus dat geld afkomstig is van diefstal of hennepeteelt? „Niet acceptabel”, zegt Barkane, „maar wij zijn geen politieagent. Iedereen maakt zelf de afweging of zijn gift rein is.”

Aftrekken van de belasting mag wel, want de vereniging Masjid El-Feth bezit de status van Algemeen Nut Beogende Instelling. Dat betekent dat in feite iedere belastingbetaler zijn deelje bijdraagt. Wringt dat niet, gezien de afwijzende houding van veel Nederlanders tegenover nieuwe moskeën, zoals onlangs nog eens bleek uit een internetpeiling van deze krant? Bij Barkane en de zijnen doet het dat in ieder geval niet. „Ik betaal als moslim ook mee aan bijvoorbeeld culturele voorzieningen waarvan ik geen gebruik maak. Bovendien is uit onderzoeken gebleken dat moskeën als maatschappelijke organisaties miljoenen besparen, bijvoorbeeld door hulpverlening bij sociaal-psychologische problemen.”



Zoals hier in de tijdelijke moskee aan de Academielaan, bidden de vrouwen straks gescheiden op een balkon.

archiefoto Persbureau Van Eijndhoven

Gescheiden bidden in strakke moskee

Tientallen villa's, bedrijfspanden en woningprojecten ontwierp Van den Hout & Kolen architecten uit Tilburg. „Allemaal uniek, maar een moskee was een wel heel bijzondere opdracht”, zegt Frans van den Hout. Die kwam per toeval op het pad, vertelt de architect in het bureau aan het Wilhelminapark. „Op weg naar de moskee passeerden bestuursleden geregeld ons pand. Toen in 2004 hun plannen voor een nieuw gebouw concreet werden hebben ze aangebeld.” De jonge bestuurders maakten snel duidelijk wat ze wilden: een

gebouw ‘met religieuze uitstraling, maar eigentijds, Nederlands vormgegeven’. Of, zoals Van den Hout zegt: geen ‘moskee-moskee’. En zo belooft het te worden. Met zijn verticale, door smalle spleten doorsneden metselwerk en zijn vierkante minaret oogt het ontwerp modern. Het hoofdgebouw is ‘eigenwijs op de kavel geschikt’: de gelovigen bidden zo exact richting Mekka, maar het pand opent zich ook naar zowel het achtergelegen Maria Gorettipark als - wat teruggelaten - de Stedekestraat. „Omwonenden hadden misschien nog liever een extra park gezien, maar vergeleken met het huidige

massieve blok is dit echt een flinke vooruitgang”, zegt de ontwerper. Waarin hem de moskee-look zit? De minaret springt natuurlijk in het oog, met in top een kroonlijst met Arabische tekst. Maar het zit hem ook in ‘versierende details’: het stalen frame achter de spleten, maar vooral het reliëf in de metselstenen waardoor banden zichtbaar worden en de strakke gevel een zachte uitstraling krijgt. Op een gevelplaat staat *El-Feth*, de sleutel. Binnen echter heerst de traditie, in die zin ook dat het mannen- en vrouwengedeelte gescheiden circuits vormen. De vrouwen hebben eigen was-/kleedruimten en

een etage om te bidden, maar vergaderen ook in een eigen bestuurskamer. Aparte ontmoetingsruimten kunnen via een wegschuifwand wel één geheel worden. Voor ieder toegankelijk is het typische moskeewinkelij. Het architectenbureau heeft mogelijk een groeimarkt aangeboord, constateert Van den Hout met een lachje. „Kerken staan leeg, moskeën worden nog steeds gebouwd.” Nieuwbouw van een Marokkaanse moskee in Bergen op Zoom ging onlangs maar net aan de neus voorbij. „Maar als aan de Stedekestraat eenmaal wordt gebouwd, komt er vanzelf belangstelling.”